

רע"פ 2265/18 - זוהיר עמאר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2265/18

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: זוהיר עמאר

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע בתיק עפ"ג 49528-12-17 שניתן ביום 21.2.2018 על ידי כב' סג"נ י' צלקובניק וכב' השופטות י' רז-לוי וג' שלו

בשם המבקש: עו"ד אלעטאונה נאסר

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בעפ"ג 49528-12-17 (כב' סג"נ י' צלקובניק וכב' השופטות י' רז-לוי, ג' שלו) מיום 21.2.2018 בגדרו התקבל באופן חלקי ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר שבע (כב' השופט ר' סולקין) בת"פ 30406-04-16.

2. המבקש הורשע על פי הודייתו בכתב אישום שייחס לו שתי עבירות של החזקת נשק לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק). על פי עובדות כתב האישום החזיק המבקש שני תתי מקלע מאולתרים עם מחסניות, אחד מהם הוסתר בתחתית תא המטען ברכב עם מחסנית ריקה והשני בתיק עם שתי מחסניות.
3. הסדר הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמה עונשית, אולם הוסכם כי יתבקש תסקיר מבחן בגדרו תיבחן שאלת ביטול ההרשעה תוך שהמשיבה הבהירה כי היא תעמוד על הרשעתו ועל השתת עונשים נוספים. למען שלמות התמונה יצוין כי בעת ביצוע העבירה טרם מלאו למבקש 21 שנים ולכן התסקיר בעניינו הוא חובה על פי דין.
4. בהמשך הונחו לפני בית משפט השלום שלושה תסקירים בעניינו של המבקש. הראשון, מיום 22.1.2017, עמד על קורות חייו של המבקש, בן 21, ללא עבר פלילי. נכתב כי המבקש מסר שני הסברים שונים להחזקת כלי הנשק, הראשון היה כי המפתח לרכבו נשבר וגורמים עבריינים בסביבתו החליטו להחביא את הנשק ברכב, והשני היה כי אדם שהלא הכיר הציע לו לרכוש את כלי הנשק והוא רכשם לשימוש בשמחות וחתונות ללא כוונה פלילית. שירות המבחן התרשם כי המבקש התקשה לקיים חשבון נפש והתבוננות פנימית בגורמים שהביאוהו לידי עבירה. נמצא כי קיים פער בין האופן שבו הציג המבקש עצמו לבין העבירות שביצע ובשל כך לא ניתן לשלול התחברות שולית ויש סיכון להישנות העבירה. הומלץ על יציאתו לעבודה במסגרת מעצר הבית שבו הוא נתון.
- בתסקיר השני, מיום 12.3.2017, נכתב כי המבקש שלל כל צורך טיפולי וטען כי הליכי המשפט הביאו לשינוי בתפיסותיו ובהתנהגותו. בדומה לאמור בתסקיר הראשון, התרשמות שירות המבחן היתה כי המבקש אינו בוחן את התנהגותו ואת דפוסי חשיבתו באופן ביקורתי. לפיכך הומלץ להטיל עליו מאסר שירוצה בעבודות שירות לצד מאסר על תנאי וקנס.
- בתסקיר השלישי, מיום 12.6.2017, דווח כי לבקשת המבקש נערכה פגישה נוספת במהלכה דיווח על חששותיו מתוצאות ההליך המשפטי וביטא נכונות כנה להתשלב בהליך טיפולי. לפיכך, זומן לטיפול קבוצתי שבמהלכו בלט כי התייחס בעיקר למחירים שהוא משלם והתקשה בבחינה ביקורתית של מעשיו, באופן התואם לשלב הטיפול הראשוני. הומלץ להטיל על המבקש צו מבחן למשך שנה, במהלכה ישולב בקבוצה טיפולית, לצד מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס.
5. ביום 24.12.2017 נגזר דינו של המבקש והוטל עליו עונש מאסר לתקופה של שנתיים, עונשי מאסר מותנים וקנס בסך 15,000 ש"ח. בטרם נשמעו טיעוני הצדדים לעונש דחה בית המשפט את בקשת בא-כוח המבקש לדחות את הדיון על מנת לאפשר למבקש להשתלב בקבוצה טיפולית של שירות המבחן ולקבל תסקיר נוסף. נקבע, כי בקשה דומה נדונה בעבר ונדחתה תוך שנקבע כי אין כל אינדיקציה כי שירות המבחן ביקש ארכה. בהחלטה צוין גם כי מועד הטיעונים לעונש נדחה כבר בעבר בשל אי התייצבות המבקש ומטעמים הקשורים להגנה.
6. בגזר דינו עמד בית משפט השלום על החומרה היתרה בעבירות של החזקת נשק, אשר ככלל מחייבת השתת עונש מאסר מאחורי סורג ובריח גם על מי שאין עבר פלילי הנזקף לחובתו. בית המשפט לא מצא לחרוג ממתחם

הענישה שקבע לאחר שלא השתכנע מקיומם של סיכויי שיקום ובהעדר כל מצוקה חריגה ממנה סובל המבקש.

7. המבקש סירב להשלים עם גזר הדין וערער עליו לבית המשפט המחוזי. ערעורו התקבל באופן חלקי כך שעונש המאסר הועמד על 20 חודשי מאסר. בפסק הדין עמד בית המשפט המחוזי על הסיכון הרב הגלום בעבירות נשק ועל הענישה המחמירה הנהוגה בעבירות אלו. עם זאת, נקבע כי ראוי להתערב בעונשו של המבקש משום שלא ניתן משקל מספיק לשורה של נסיבות, והן: גילו הצעיר; העדר עבר פלילי; התמונה המצטיירת מן התסקירים אינה שלילית חרף מורכבותה; הודאתו והשתתפותו בהליך טיפולי מסויים ונכונותו להעמיק את הטיפול.

הבקשה ונימוקה

8. בבקשתו טוען המבקש כי עניינו מעלה סוגייה משפטית בעלת חשיבות כללית והיא השאלה האם מוצדק לחייב נאשם לטעון לעונש תוך דחיית בקשה לתסקיר משלים לשם השתלבותו בהליך טיפולי, במקרה בו קיימת חובת תסקיר. עוד נטען כי מכוח קיומה של חובת תסקיר לנאשם שביצע עבירה בטרם מלאו לו 21 שנים, יש לייחס משקל רב יותר להמלצת שירות המבחן לעומת תסקיר שאינו פרי חובה שבדין. המבקש טוען לקיומם של שיקולי צדק התומכים בקבלת הבקשה לנוכח עונשים קלים יותר שנגזרו על נאשמים אחרים בעבירות דומות, ואף תוך מתן הזדמנות לשיקום. עוד נטען כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שהתערב בעונשו התערבות מינורית אף שהכיר בנסיבות אישיות ובשיקולי השיקום של המבקש וכי היה מקום להורות על קבלת תסקיר משלים לפני פסק הדין בערעור, כפי שהתבקש, דבר שהיה מאפשר את שילובו בהליך הטיפול. עוד נטען כי בית המשפט שגה בכך שלא העדיף את השיקול השיקומי ולא קיבל את המלצת שירות המבחן, אף כי המדובר בתסקיר חובה.

טענות נוספת של המבקש הן כי מדובר במאסרו הראשון של המבקש, דבר שיגרום לו נזק בלתי הפיך לנוכח גילו הצעיר ונסיבותיו, וכי היה על בית המשפט לחרוג ממתחם הענישה שנקבע משיקולי שיקום, דבר שמשרת בסופו של יום גם את האינטרס הציבורי.

דין והכרעה

9. לא מצאתי כי עניינו של המבקש בא בגדרן של אחת העילות המצדיקות מתן רשות ערעור. כידוע, רשות ערעור "גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים בהם הבקשה מעלה שאלה – משפטית או ציבורית – בעלת חשיבות כללית, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה), פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 4515/07 אבו שוב נ' מדינת ישראל (17.10.2007)) או במקרים בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)).

10. טענות המבקש ביחס לחובת בית המשפט לקבל תסקיר משלים אינן מעלות כל שאלה כללית הדורשת הכרעה. הלכה ידועה היא כי המלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט, השוקל בהחלטתו קשת רחבה של שיקולים. כך ככלל (ע"פ 9598/16 קטיש נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (13.7.2017)) וכך גם כאשר מדובר בתסקיר חובה בעניינם של קטינים או בגירים-צעירים, שאז אף שיש להמלצה משקל נכבד יותר, יש מקרים בהם, מטעמים משמעותיים,

ניתן להעדיף את שיקולי ההרתעה והגמול על פני שיקולי השיקום (ע"פ 452/14 דבוש נ' מדינת ישראל, פסקאות 15-14 (3.4.2014)). מכאן, אין גם כל חובה לקבלת תסקיר משלים לצורך הליך טיפולי, אף אם הדבר מתבקש על ידי שירות המבחן עצמו (וראו גם רע"פ 310/18 אשורוב נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (11.2.2018)), לא כל שכן כאשר אין הדבר מתבקש על ידי שירות המבחן, כפי שהדבר בעניינו של המבקש. גם לגופו של עניין, התמונה העולה מתסקירי שירות המבחן היא כי המבקש מצוי בתחילתו של ההליך ולא היתה כל סיבה לבקש תסקיר משלים לנוכח השלב הטיפולי הראשוני בו הוא מצוי ומדיניות הענישה הנוהגת.

11. למעשה, עניינה של הבקשה היא בחומרת עונשו של המבקש, וכידוע, אין בכך כדי להצדיק מתן רשות ערעור בגלגול שלישי אלא במקרים בהם מתקיימת סטייה ניכרת ממדיניות הענישה (רע"פ 3183/17 קרויז נ' מדינת ישראל (25.4.2017)). טענותיו של המבקש נוגעות לעניינו האישי ולנסיבותיו, והן נידונו הן בבית משפט השלום והן בבית המשפט המחוזי, שמצא ליתן משקל גבוה יותר לנסיבות הקולה והקל בעונשו. אף שהעונש שהוטל על המבקש אינו קל בהתחשב במכלול נסיבותיו האישיות, אינני סבור כי העונש סוטה באופן ניכר ממדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של החזקת נשק, בייחוד לנוכח מגמת ההחמרה בעבירות מסוג זה (כך למשל ע"פ 3288/14 מדינת ישראל נ' קריספיל (24.8.2014), ע"פ 5004/17 מדינת ישראל נ' אלעטאונה (20.11.2017)). בנסיבות אלו, לא מצאתי כי עולה חשש לעיוות דין כלפי המבקש ואין מקום לבחינה נוספת של עניינו.

12. סוף דבר, הבקשה נדחית. המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 8.4.2018 עד השעה 08:00 בכלא דקל במתחם כלא באר שבע או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשבידו תעודת זהות או דרכון, ועותק מהחלטה זו.

ניתנה היום, י"ג בניסן התשע"ח (29.3.2018).

ש ו פ ט